

ผลการประเมิน
การนิเทศ กำกับ ติดตามงานโครงการป้องกันและควบคุมโรคธาลัสซีเมีย
ศูนย์อนามัยที่ ๙ นครราชสีมา ครั้งที่ ๓
วันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๘

๑. ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง ผู้ออกประเมินฯ

๑. ดร. ยุพิน ใจแปง	ตำแหน่งนักเทคนิคการแพทย์ชำนาญการพิเศษ
๒. นางสาวนพวรรณ หมิ่นน้อย	ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ
๓. นางวรรณนันทน์ ทินวัง	ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพชำนาญการ
๔. นางชัชฎา ประจุทะเก	ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

๒. สถานที่ติดตามงาน: โรงพยาบาลชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ

ผู้รับนิเทศ

๑. นางมยุรี ประเสริฐกุล	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ (คลินิกฝากครรภ์)
๒. นางสุฤดี ธีรภัทรานันท์	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ (คลินิกเด็ก)
๓. นางสัมพันธ์ นิมมงคล	นักเทคนิคการแพทย์ชำนาญการ (งานห้องปฏิบัติการ)
๔. พญ. จุฑาทิพย์ พฤตจิระวงศ์	สูติแพทย์
๕. นางประภาศรี ไชยกุลวัฒนา	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ (สสจ.ชัยภูมิ)

ผลการนิเทศ ติดตามงานโรงพยาบาลชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ

๑. การจัดระบบบริการป้องกันและควบคุมโรคธาลัสซีเมียของหน่วยบริการ

แผนกฝากครรภ์โรงพยาบาลชัยภูมิ ฝากครรภ์รายใหม่วันจันทร์กับวันพุธ ตรวจคัดกรองธาลัสซีเมียโดย MCV และ DCIP เฉพาะหญิงตั้งครรภ์ที่อายุครรภ์ต่ำกว่า ๑๖ สัปดาห์ นัดแจ้งผลเลือด ๑ สัปดาห์ ถ้าผลผิดปกติจะติดตามสามีมาตรวจ และหญิงตั้งครรภ์จะต้องเจาะเลือดใหม่อีกครั้ง เพื่อส่งตรวจ Hb typing และ นัดฟังผลอีกครั้ง ๒ สัปดาห์ ส่งตรวจยืนยันที่ PCT Lab ซึ่งเป็น Lab เอกชน แผนกฝากครรภ์จะเป็นผู้แปลผลการตรวจ ถ้าพบว่าเสี่ยงต่อพาหะอัลฟา และ เบต้า - ธาลัสซีเมีย แผนกฝากครรภ์จะเจาะเลือดคู่สมรสอีกครั้งหนึ่งแล้วส่งไปตรวจยัง PCT Lab โดยทาง PCT Lab จะมีรถมารับส่งตรวจทุกวันจันทร์ พุธ และศุกร์ ทำให้สะดวกในการส่งตรวจ

เด็กทุกคนที่มาใช้บริการที่โรงพยาบาลเมื่ออายุ ๑ ปี จะได้รับการตรวจเลือด โดยนัดตรวจที่ OPD เด็กเมื่อพบเป็นโรคธาลัสซีเมีย จะให้การรักษา และมีการจัดกิจกรรมในคลินิก เช่น จัดกิจกรรมให้ความรู้ในเรื่องอาหาร ทันทดกรรม การพักผ่อน สันทนาการ ยา การออกกำลังกาย และการดูแลตนเอง เน้น การทำงานแบบทีมสหสาขาวิชาชีพ มีการจัด กิจกรรมทั้งภายในโรงพยาบาล และต่างจังหวัด เช่น พาไปทะเล ๒-๓ วัน นอกจากนี้ มีการจัดทำเป็นแฟ้มประวัติผู้ป่วยเป็นรายบุคคล

๒. การพัฒนาความรู้ ทักษะ ของผู้ให้บริการ

ปี ๒๕๕๒ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชัยภูมิจัดอบรมธาลัสซีเมียให้กับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพระดับตำบล และปี ๒๕๕๖ จัดอบรมให้เจ้าหน้าที่ฝากครรภ์โรงพยาบาลชุมชน และต่อมาให้แต่ละโรงพยาบาลจัดอบรมกันเอง ปี ๒๕๕๗ ไปอบรมที่โรงพยาบาลศูนย์ขอนแก่น และนำแนวทางการให้บริการของโรงพยาบาลขอนแก่นมาปรับให้บริการที่โรงพยาบาลชัยภูมิ และปี ๒๕๕๘ อบรมที่ศูนย์อนามัยที่ ๙ จัดให้

๓. การกำกับ ติดตามในระดับจังหวัด

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชัยภูมิมีการติดตามรายงานตามมาตรฐานงานอนามัยแม่และเด็กทุกๆปี (เดิมมาตรฐานโรงพยาบาลสายใยรักแห่งครอบครัว)

๔. นวัตกรรมการดำเนินงานของพื้นที่ ไม่มี

๕. ปัญหาอุปสรรคของการดำเนินงานโครงการป้องกันและควบคุมธาลัสซีเมีย

- การให้บริการมีหลายขั้นตอน ผู้รับบริการต้องถูกเจาะเลือดหลายครั้ง และระยะเวลาการกำหนดคู่เสี่ยงนาน ทำให้อายุครรภ์เกิน ไม่สามารถตรวจวินิจฉัยก่อนคลอดได้
- ปัญหาการศึขข้อมูลแล้วไม่สามารถเรียกเก็บเงินได้
- การจัดเก็บข้อมูลยังไม่ครอบคลุมทุกแผนก ข้อมูลไม่ครบถ้วน
- กรณีการจัดอบรม ผู้เข้าอบรมไม่ตรงกับผู้รับผิดชอบงาน และมีการโยกย้ายงาน

๖. ข้อเสนอการแก้ไขปัญหา อุปสรรค

แนวทางการแก้ไข

- ควรปรับปรุงระบบบริการ ลดขั้นตอนและระยะเวลาในการรายงานผล โดยให้ห้อง lab เป็นผู้กำหนดคู่เสี่ยงในการส่งตรวจ Hb Typing และ PCR
- ควรพิจารณาส่งต่อห้องปฏิบัติการที่ทางสำนักงานหลักประกันสุขภาพยอมรับให้สามารถตรวจ PCR ได้ เพื่อลดขั้นตอนการตรวจทางห้องปฏิบัติการ (ระบบ Fast tract)
- พัฒนาระบบติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน ควรมีการนำข้อมูลเด็กป่วยโรคธาลัสซีเมียมาวิเคราะห์ (tracer) เกี่ยวกับการเข้ารับบริการฝากครรภ์ ผลการตรวจคัดกรองธาลัสซีเมีย และนำข้อมูลย้อนกลับไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาพัฒนาระบบป้องกันและควบคุมโรคธาลัสซีเมียต่อไป
- แนะนำในเรื่องการฝากครรภ์และเจาะเลือดเป็นคู่
- ควรพัฒนาแนวปฏิบัติการดำเนินงานที่เชื่อมโยงในทุกหน่วยบริการ โดยมีพยาบาลทำหน้าที่เป็น case manager ติดตามคู่เสี่ยงอย่างต่อเนื่อง ครบวงจร ตั้งแต่คัดกรองถึงการยุติการตั้งครรภ์ในกรณีทารกเป็นโรคธาลัสซีเมียชนิดรุนแรง และติดตามจนกระทั่งหลังคลอดเจาะเลือดซ้ำเมื่อเด็กอายุ ๑.๖ ปี (case management)
- ควรพัฒนาระบบทะเบียนที่ครอบคลุม สืบค้น เข้าถึงได้ง่าย เพื่อเก็บไว้เป็นประวัติในครรภ์ต่อไป

รูปภาพนิเทศติดตามงาน

